

Biljana Petkoska

From: Biljana Petkoska
Sent: Tuesday, October 29, 2024 10:04 AM
To: Vlatko Cvetanoski; Aleksandar Petkovski
Subject: FW: Мислење, коментар и прашања во врска со Студија за овжс

From: Info Eko <infoeko@moepp.gov.mk>
Sent: Tuesday, October 29, 2024 10:03 AM
To: Aleksandar Petkovski <a.petkovski@moepp.gov.mk>; Biljana Petkoska <b.petkoska@moepp.gov.mk>
Subject: FW: Мислење, коментар и прашања во врска со Студија за овжс

From: Zlatko Lazeski <z.lazeski@gmail.com>
Sent: Friday, October 25, 2024 1:24 PM
To: Info Eko <infoeko@moepp.gov.mk>
Subject: Мислење, коментар и прашања во врска со Студија за овжс

Почитувани,

Се работи за Студија за овжс - Инсталација за реупотреба, обновување и рециклирање на литиум-јонски батерии во Општина Македонски Брод.

Секоја фабрика, производствен погон или погон за рециклирање потребно е да има: влезна суровина (материјал од кој ќе се прави нешто), влезна контрола на тој влезен суровински материјал, технолошка постапка или технолошки процес со кој процес ќе се видоизменува или преобразува или подобрува тој влезен суровински материјал односно со таа постапка ќе се добие готов производ, потоа имаме излезна контрола која ќе ги провери и гарантира својствата и квалитетот на готовиот производ, следува соодветно транспортно пакување на готовиот производ, потоа негов транспорт и дистрибуција до пазарот.

Во случајов имаме како влезен суровински материјал отпадни литиум-јонски батерии.

Тие литиум-јонски батерии, од многу производители на литиум-јонски батерии се окарактеризирани како опасни по животот и здравјето на луѓето, да не се чуваат близу до извор на топлина, да не се изложуваат на директна сончева светлина, па да се одлагаат во соодветни канти за отпадоци (да не се мешаат со останатиот комунален отпад) и така доаѓаме до најважното каде некои производители на тие литиум-јонски батерии кажуваат дека истите се лесно запаливи и експлозивни и дека истите треба соодветно да ги чуваме или употребуваме. Тоа значи дека оваа инсталација со оглед на тоа дека користи како влезна суровина запаливи и експлозивни материјали треба да се класифицира како Г1, а не како Г2 лесна и незагадувачка индустрија, што претставува несоодветна со избраната локација, лоцирана во општина Македонски Брод, КО Барбарос, место викано Полце, на КП 34, а локација е со намена Г2 лесна и незагадувачка индустрија.

Влезната контрола за тој суровински материјал не е познато кој ќе ја врши, дали ќе биде посебно обучен када со кои образовни квалификации и со какви инструменти ќе се спроведува таа влезна контрола, дали секоја литиум-јонска батерија ќе биде подложена на мерења со волтметар, амперметар, Гајгер-Милеров бројач или слични инструменти и апарати.

За технолошката постапка ќе цитирам пасус од студијата кој се наоѓа на страна 15 кој гласи „Технологијата на рециклирање, што ќе ја применува инвеститорот, е патентирана (патент бр. Р.4257354) и се применува во веќе постоечка инсталација ППХУ „ПОЛБЛУМЕ ЗБИГНИЕВ МИАЗГА“5 во Р. Полска. Патент технологијата е заштитена со закон и истата е достапна само за надлежните институции во Р. Полска, заради обезбедување соодветна интегрирана еколошка дозвола за работа“. Тука се поставува прашање, како нашите институции ќе издадат акредитација на таа патент технологија, ако таа е достапна само за надлежните институции во Р. Полска? Дал

Министерство за животна средина и просторно планирање имаме соодветна атест-лабораторија која ќе ја даде акредитација на патент технологија која ќе се применува? Дали во Министерството за животна средина и просторно планирање има вработено лице, инспектор за литиум-јонски батерии?
Кога ќе завршиме со технолошката постапка и добиеме готов производ, се поставува прашање кој и со какви образовни квалификации ќе ја врши излезната контрола односно контрола на готов производ, какви карактеристики и квалитети ќе има готовиот производ, со кои и какви уреди, апарати и инструменти ќе се контролира готовиот производ?

Стигнуваме до пакување и транспорт на готов производ.

Дали транспортот ќе биде контејнерски, дали ќе биде транспорт под придружба (посебен транспорт) или ќе е означен како превоз на запаливи и експлозивни материјали?

И на крај прашање; Дали Министерството за животна средина и просторно планирање има вработено соодветен кадар, мерни инструменти или соодветна акредитирана лабораторија со која ќе врши мониторинг на вакви инсталации? Дали ќе се следи квалитетот на воздухот, водата и почвата во близина на инсталацијата на секои шест или десет месеци?

Мое лично мислење е дека Република Северна Македонија не спаѓа во моментот во групата технолошки развиени земји, немаме како држава соодветно образовен кадар за ваква проблематика, најдобро е земји што ги произведуваат тие литиум-јонски батерии истите да ги рециклираат или подготвуваат за нивна реупотреба.

Се друго би било еден многу опасен експеримент по животот и здравјето на луѓето кои се во близина на таа локација.

Ви благодарам

Со почит,

Златко Лазески, Дипл.маш.инг

спец.технолог за обработка на метал со пластична деформација